

تصمیمات قضائی

کلاسه پرونده ۲۴۸/۲۲ - ردیف ۴۳

مرجع رسیدگی - هیئت عمومی

فرجامخواه - آقای رضا بایری ساکن برازجان کوی بایری

فرجامخوانده - آقای شهسوار سارابی ساکن سبزوار و برازجان

فرجامخواسته - قرار شماره ۲۹ صادر از دادگاه شهرستان شیراز

تاریخ ابلاغ فرامخواسته - ۱۴/۴/۲۱

تاریخ وصول دادخواست فرامی - ۱۴/۴/۲۵

چریان کار - بددا فرامخواه بتقاضاهای ثبت فرامخوانده نسبت بششدانگ نخلستان معروف به مقصودی پلاک ۰۴۸ واقع در قطعه ۳ بخش ۳ بوشهر برازجان درمهلت قانونی اعتراض نموده این اعتراض در تاریخ ۲۰/۲/۲۴ از طریق اداره ثبت بدادگاه شهرستان بوشهر ارسال میگردد و دفتر دادگاه بمعترض اخطار میکند که نواقص دادخواست را رفع نماید و برای عدم رفع نقص قرار رد دادخواست از طرف دفتر دادگاه صادر و قرار مذبور در تاریخ ۲۰/۸/۲۸ بمعترض ابلاغ میگردد و مشارالیه در تاریخ ۲۲/۸/۲۸ مبادرت به تجدید دادخواست شده و خواسته را ۱۵۰۰۰ ریال تقویم مینماید پس از تعیین وقت رسیدگی و عدم حضور طرفین و عدم اسکان صدور رأی برای دادگاه قرار ابطال دادخواست معتبر صادر میگردد و معتبر در تاریخ ۲۶/۱۰/۲۸ دادخواست مجدد تقدیم و از قرار اخیر نیز تقاضای رسیدگی پژوهشی مینماید و دادگاه شهرستانی بوشهر و جانشین دادگاه بخش ب موضوع رسیدگی و نسبت بیک دانگ و یک چهارم دانگ حکم یابطال تقاضای ثبت فرامخوانده از پلاک ۰۴۸ فوق الذکر صادر مینماید طرفین از این رأی تقاضای رسیدگی پژوهشی نموده و فرامخواه نیز دادخواست پژوهشی خود را از قرار ابطال دادخواست مسترد میدارد دادگاه شهرستان کازرون باین خلاصه رأی داده است که چون پژوهش خواه دادخواست خود را از پژوهش از قرار ابطال دادخواست مسترد داشته بستور ماده ۳ قانون دادرسی مدنی قرار ابطال دادخواست خواهان صادر میشود و در مورد پژوهشخواهی آقایان رضا بایری و شهسوار سهراابی از دادنامه شماره ۲۹/۱۱۲ با توجه بمحتویات پرونده و دادنامه بدوى که دلالت دارد رضا بایری برای بار سوم پس از صدور قرار رد و ابطال دادخواست مبادرت بتقدیم دادخواست اعتراض بر ثبت نموده و حکم بدوى در زمینه رد دادخواست تجدیدی سوم صادر گردیده که بامدلول مواد ۱۹ و ۱۸ قانون ثبت منافات دارد بنابراین رأی بدوى گسیخته میشود و قرار رد دادخواست پژوهشی خواهان صادر میگردد که این رأی بنفع شهسوار سهراابی و جوابگوئی دادخواست تقدیمی او نیز میباشد مدعی بدوى از قرار مذبور فرامخواسته و شعبه سوم دیوانعالی کشور نسبت بموضوع بدین شرح رأی داده است «دادگاه شهرستان کازرون باستناد اینکه خواهان پس از صدور قرار رد دادخواست و قرار ابطال دادخواست

مجدداً دادخواست داده حکم دادگاه شهرستان بوشهر را دائز بر قبول دادخواست اخیر و صدور حکم در ماهیت قضیه فسخ نموده و بصدور قرار رد دادخواست پژوهشی خواهان مبادرت ورزیده درصورتیکه ماده ۱۹ قانون ثبت اسناد و تبصره آن که مورد استناد دادگاه کازرون نیز واقع گردیده و تجدید دادخواست را درمورد اعتراض بتقاضای ثبت بیک مرتبه محدود کرده درموردی است که قبل از این دادخواست قرار ابطال دادخواست داده شده باشد و دراین پرونده « هرچند یکمرتبه هم قرار رد دادخواست خواهان صادر گردیده ولی قرار ابطال دادخواست وی فقط یکمرتبه داده شده که با قرار رد دادخواست از حیث علت و اثر یکی نیست بنابراین طبق ماده مزبور مانع برای تجدید دادخواست او موجود نبوده و قرار فرجامخواسته قابل ابرام نیست و نقض میشود و تجدید رسیدگی بدادگاه شهرستان شیراز ارجاع میگردد. شعبه ۴ دادگاه شهرستان تهران موضوع رسیدگی و با استناد به ماده ۱۹ قانون ثبت و باین استدلال که مستنبط از ماده ۱۹ قانون ثبت و تبصره ذیل آن و خصوصاً قیودی که در ماده مذکوره بیشینی شده همگی دال بر آنست که در دعوی مربوط باعتراض برثت پس از ابطال با رد دادخواست اولیه بیش از یک مرتبه نمیتوان بتقدیم دادخواست مجدد مبادرت نمود اعم از اینکه دادخواست اولیه ابطال یا نسبت بآن قرار رد دادخواست صادر شده باشد و چون درمورد مانحنیه آقای رضا بایری در سه نوبت بتقدیم دادخواست در این خصوص مبادرت نموده از این رو رسیدگی به عنین دادخواستی باستناد ماده مورد بحث مجوزی نداشت. حکم پژوهشخواسته را فسخ و قرار رد دادخواست معارض را بشرح مذکور صادر نموده است. مدعی از این حکم فرجمخواسته و خلاصه اعتراضات او این است که طبق حکم دادگاه شهرستان بوشهر (دادنامه پژوهشخواسته) مالکیت وی نسبت بباغ مقصودی مسلم است و نامبرده ملک مرقوم را بیع شرط نموده که در سال ۱۳۰۳ هجری بیع لازم نشده و بهمین جهت بتقاضای ثبت فرجمخواست نسبت به ثبت^۱ از پلاک شماره ۱۳۸۴۰ اعتراض نموده و در آخر لایحه تقاضای نقض رأی فرجمخواسته شده فرجمخوانده ضمن لایحه تقاضای ابرام دادنامه فرجمخواسته را نموده است. چون قرار فرجمخواسته اصراریست رسیدگی بآن داخل در صلاحیت هیئت عمومی دیوان کشور میباشد. بتاریخ روز چهارشنبه بیست و دوم اسفندماه ۱۳۴۱ جلسه هیئت عمومی دیوانعالی کشور بریاست جناب آقای محمد سروی رئیس کل دیوان مزبور با حضور جناب آقای دکتر عبدالحسین علی آبادی دادستان کل کشور و آقایان رؤساه و مستشاران شعب بشرح زیر :

شعبه اول آقای علی اکبر حاجی سهیانی

شعبه دوم آقای یدالله خلیل ناجی جناب آقای ولی الله شهاب فردوسی

شعبه سوم جناب آقای محمود عرفان آقای احمد رزین آقای علی صفری

شعبه چهارم آقای ابوالقاسم اخوی

شعبه پنجم آقای محمد حسن شیرازی جناب آقای ابوالقاسم فقیه زاده

شعبه ششم آقای بیوک آصف زاده

شعبه هفتم آقای محمدعلی فرهنگ

شعبه هشتم جناب آقای نصیرالدین خواجوی آقای علی اصغر شریف آقای دکتر حسین بصیری
 شعبه نهم جناب آقای رضا هنری آقای مرتضی طباطبائی دیبا آقای محمود نجفی فردوسی وجیه‌الله فاضل سرجوئی
 شعبه دهم جناب آقای محمد صدر آقای محمد صدری آقای دکتر علی صدارت شعبه یازدهم -
 شعبه دوازدهم جناب آقای دکتر باقر عاملی آقای غلامرضا بیرونگ تشکیل و پس از طرح و قرائت گزارش پرونده و اوراق لازم و با کسب عقیده جناب آقای دادستان کل مبنی بر تکمیل رأی فرجم‌خواسته مشاوره نموده با کثریت آراء بشرح زیر رأی میدهدند

دادگاه شهرستان تهران با استناد استنباط از ماده ۱۹ قانون ثبت و تبصره ذیل آن قرار فرجم‌خواسته را در رد دادخواست معتبرض بتقاضای ثبت صادر نموده است در صورتیکه ماده مذبور صراحت دارد باینکه اگر دادخواست معتبرض ابطال شود یک مرتبه دیگر میتواند تجدید دادخواست کند و تبصره ذیل آن ماده هم که بموارد راجح برد دادخواست در قانون اصول محکمات آزمایش عطف گردیده دلالت دارد که اگر در موارد مذکور در این دو ماده هم قرار رد دادخواست صادر شود مانند قرار ابطال دادخواست یک مرتبه دیگر میتوان تجدید دادخواست کرد بنابراین چون در مورد این پرونده دادخواست معتبرض بتقاضای ثبت فقط یک مرتبه ابطال شده یک مرتبه دیگر میتواند دادخواست خود را تجدید کند و قرار فرجم‌خواسته که برخلاف دلالت ماده ۱۹ و تبصره ذیل آن صادر گردیده است قابل ابرام نیست و نقض میشود و تجدید رسیدگی بهمان شعبه دادگاه شهرستان رشت ارجاع میگردد.

مراجع رسیدگی - هیئت عمومی دیوانعالی کشور از
 فرجم‌خواهان - آقایان میر محمد حسین میرمحمد علی نژاد حسینی
 فرجم‌خوانده - آقای اسمعیل نیری فلاح بارکوسرانی
 فرجم‌خواسته - دادنامه شماره ۲۹ - ۱/۱/۶؛ صادر از شعبه دوم دادگاه شهرستان رشت

تاریخ ابلاغ دادنامه فرجم‌خواسته - ۴۱/۲/۲۳
 تاریخ وصول دادخواست فرجمی - ۴۱/۲/۲۹
 گزارش - آقای حسین اصمی بوکالت از آقایان میرمحمد حسین و میرمحمد علی نژاد حسینی لاھیجی دادخواستی بخواسته ابطال معامله و سند شماره ۲۹۵۱ - ۲۱/۱/۱ دفترخانه ۱۶ لاھیجان و صدور حکم به تنفیذ و تثبیت مالکیت خواهانها و تحويل مورث معامله و مطالبه ۱۲۵ قوطی برنج مقوم به ۳۱۲۰۰ ریال بطریفیت آقای اسمعیل نیری فلاح بارکوسرانی بدادگاه شهرستان لاھیجان تقدیم و توضیح داده است سید محمد تقی پدر موکلان در اوخر ۱۳۱۰ فوت و شیخ مهدی بقیومیت صغار متوفی تعیین و در ۲۱/۱/۹ قطعه زمین شماره ۳۵۲ ملکی مورث آنانرا فروخته چون در تاریخ معامله هردو

کبیر بوده اند معامله مذبور نافذ نیست لذا ابطال معامله و سند و تحول مورد معامله واجور دهسته آنرا خواسته است. دادگاه پس از رسیدگی و توجه بتاریخ تنظیم سند و تاریخ ولادت خواهانها سمت قیم را در حین وقوع عقد بعلت بلوغ خواهانها زائل تشخیص و حکم بابطال سند معامله شماره ۲۰۹۵۲ - ۲۱/۱/۹ نسبت بهم خواهانها و تنفیذ مالکیت آنان بقدر سهم ایشان صادر نموده آقای اسمعیل نیری باین حکم معتبرض و پژوهشخواسته و اظهار داشته از تاریخ معامله بیست سال گذشته و دعوی وی مشمول مرور زمان است بعلاوه خواهانها از قیومیت خارج نشده اند رسیدگی در شعبه دوم دادگاه شهرستان رشت انجام و با قبول ایراد مرور زمان و فسخ دادنامه پژوهشخواسته باستناد ماده ۷۳۷ آئین دادرسی مدنی قرار رد دعوی خواهان صادر گردیده است و بر اثر فرجام خواهی میر محمد حسین و میر محمد علی نژاد حسینی پرونده در شعبه سوم دیوانعالی کشور مورد رسیدگی قرار گرفته و چنین رأی صادر شده. «دادگاه استان باستناد اینکه از تاریخ تنظیم سند انتقال ملک مورد دعوی تا تاریخ اقامه دعوی بیش از ده سال گذشته و عنوان دعوی تقاضای بطلان سند معامله است قضیه را مشمول ماده ۷۳۷ قانون آئین دادرسی مدنی دانسته و با قبول ایراد مرور زمان قرار فرجم خواسته را بردا دعوای خواهانها صادر نموده در صورتیکه هرچند در این مورد بدوان تقاضای بطلان سند معامله شده ولی این تقاضا بعنوان مالکیت خواهانها در ملک مورد معامله بعمل آمده که طبق ماده ۱۴۶ قانون مذبور مرور زمان از تاریخ تصرف مدعی مرور زمان در ملک مورد دعوی باید شروع شود و بموجب ماده ۷۲۸ همان قانون مدت مرور زمان این دعوی بیست سال است بنابراین قرار فرجم خواسته نقض و تجدید رسیدگی بهمان شعبه دوم دادگاه شهرستان رشت ارجاع میگردد» دادگاه مرجع الیه در رسیدگی ثانوی چنین رأی داده «درخصوص پژوهشخواهی آقای محمد تقی کیا بوکالت از آقای اسمعیل نیری بظرفیت آقایان محمد علی و محمد حسین نژاد حسینی نسبت بدادنامه شماره ۵۸۲ - ۳۹/۱۰/۱۳ دادگاه شهرستان لاهیجان باینکه دعوی پژوهشخواندگان بعلت شمول مرور زمان قابل رسیدگی نبوده و بالنتیجه دادنامه پژوهشخواسته از این جهت مخدوش میباشد. با اثبات پژوهشخواندگان که دادگاه علی الاصول در رسیدگی خود تابع آن میباشند عبارتست از ابطال سند رسمی شماره ۲۰۹۵۱ - ۲۱/۱/۹ بجهت اینکه معامل سند مذبور حین العقد سمتی از جانب آنان که کبیر بوده اند نداشته یعنی در حقیقت مدعی بطلان سبب تعلیک که عقد بیع بشرح سند مذبور بوده گردیده اند لذا با توجه بماده ۷۳۷ قانون آئین دادرسی مدنی که برابر آن مرور زمان دعاوی راجع باساب تعلیک را ده سال تعیین و مقرر داشته و با عنایت شق دوم از ماده ۱۴۰ قانون مدنی که در مقام بیان اسباب تملک عقود و ایقاعات و تعهدات را ذکر نموده است بنابراین تلقی دعوی مطروحه بعنوان عین مالکیت و تطبیق مورد با ماده ۷۳۷ قانون آئین دادرسی مدنی با توجه بمراتب مذکور صحیح نیست اگرچه نتیجه گیری فصل خصوصت بشرح مرتقом و قبول ایراد مرور زمان متنهی بعدم مالکیت پژوهشخواندگان در پلاک شماره ۳۵۲ موضوع دعوی میگردد. بنابراین بجهت شمول

و حصول مرور زمان در دعوى پژوهشخواندگان از نظر اینکه موضوع دعوى مربوط بسبب تعلیک است و تطبیق مورد باماده ۷۳۷ قانون آئین دادرسی مدنی با فسخ دادنامه پژوهشخواسته دادگاه بتجویز ماده ۲۰۳ قانون مرقوم قرار رد دعوى پژوهشخواندگان (خواهانها) را صادر و اعلام میدارد. ضمناً پژوهشخواندگان محاکومند پرداخت مبلغ ۱۶۰ ریال حق الوكاله این مرحله از دعوى «آقایان میرمحمد حسین و میرمحمد علی نژاد حسینی از این رأی فرجامخواسته و خلاصه اعتراضات آنان اینستکه هیچیک از مواد ۲۰۳ و ۷۳۸ که مورد استفاده دادگاه قرار گرفت ناظر بمورد نیست ماده ۲۰۳ ناظر بموارد عدم صلاحیت مدعی و ماده ۷۳۷ ناظر بدعاوی منتقل و حقوق و منافع و تعهدات و ضمان و غیره میباشد همچنین استناد به ماده ۱۴۰ قانون مدنی هم صحیح نیست و مالکیت بامورد تصدیق خوانده و دادگاه است و خوانده با ورود در حریم مالکیت با اسباب تملک تازه ایجاد نموده است. دادخواست بفرجامخوانده ابلاغ و جوابی از وی در پرونده بنظر نرسیده چون قضیه اصراری تشخیص میشود بروندہ به هیئت عمومی دیوانعالی کشور ارسال میگردد.

بتاریخ روز چهارشنبه بیست و هفتم فروردین ماه ۱۳۴۲ جلسه هیئت عمومی بریاست جناب آقای محمد سروی رئیس کل دیوانعالی کشور و با حضور جناب آقای دکتر عبدالحسین علی‌آبادی دادستان کل کشور و آقایان رؤساه و مستشاران شعب دیوان مذبور بشرح زیر :

شعبه اول جناب آقای علی اصغر امین آقای دکتر محمد علی پارساei
شعبه دوم جناب آقای فتح الله فرزاد آقای تقی خستو آقای عبدالله خلیل ناجی
جناب آقای ولی الله شهاب فردوسی

شعبه سوم جناب آقای محمود عرفان آقای احمد رزین آقای علی صفری

شعبه چهارم آقای ابوالقاسم اخوی

شعبه پنجم جناب آقای محمود هدایت آقای محمد حسن شیرازی جناب آقای ابوالقاسم فقیه زاده

شعبه ششم جناب آقای صالح صالح آقای بیوک آصفزاده آقای علی اکبر مهینی

شعبه هفتم آقای محمد علی فرهنگ

شعبه هشتم آقای باقر شهیدی آقای علی اصغر شریف آقای دکتر حسین بصیری

شعبه نهم آقای مرتضی طباطبائی دیبا - آقای محمود نجفی فردوسی - آقای وجیه الله

فضل سرجوئی

شعبه یازدهم جناب آقای عبدالحسین احمدی بختیاری - آقای حسین بیدار

شعبه دوازدهم جناب آقای دکتر باقر عاملی - آقای خلامعلی لاریجانی - آقای

غلامرضا بیرشگ

تشکیل پس از طرح و قرائت گزارش بروندہ و مطالعه اوراق لازم با کسب عقیده

جناب آقای دادستان کل مشاوره نموده بشرح زیر رأی میدهند.

دادگاه شهرستان رشت باستناد اینکه دعوی بعنوان ابطال معامله و سند اقامه شده و معامله و سند اسباب تملک است قضیه را مشمول ماده ۷۳۷ قانون دادرسی مدنی و مدت مرور زمان آنرا ده سال دانسته و بصدور قرار فرجام مخواسته در رد دعوای خواهانها سپادرت ورزیده در صورتیکه دادخواست بدوى خواهانها صراحت دارد که تشییت مالکیت خود را در ملک مورد معامله نیز خواسته اند. بنابراین قضیه مشمول ماده ۷۳۸ قانون مذبور است و قرار فرجام مخواسته که مرور زمان این دعوی را مرور زمان ده ساله و قضیه را مشمول ماده ۷۳۷ قانون مذبور دانسته قابل ابرام نیست و نقض میشود و تجدید رسیدگی بهمان شعبه دوم دادگاه شهرستان رشت ارجاع میگردد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

بخشنامه شماره ۱۳۴۲/۵/۱۰۷/۳۹۴۱ وزارت کشور

بخشنامه بعموم مراجع قضائی و اداری - چون طبق مقررات قانون دخالت در موضوعاتی که در مراجع قضائی مورد رسیدگی است جز از طرف اصحاب دعوی یا وکلاء مدافع آنان مجاز نیست و طبق ماده ۵ قانون وکالت تظاهر و مداخله غیر قانونی در اموری که اختصاص بوکلاء رسمی دارد گستری دارد جرم میباشد - لهذا القضاوه دارد که عموم مراجع قضائی و اداری در موقع مراجعته اشخاصی که بعنوان نماینده کی از طرف اصحاب دعوی مداخله مینمایند وقت کامل معمول دارند که سمت نماینده از حیث اشتغال بوکالت رسمی داد گستری (جز در موارد استثنائی که بمحض قانون دخالت اشخاص دیگر تجویز شده است) محرز میباشد و چنانچه تخلفی از مقررات مذکور ملاحظه نمایند مراتب را فوراً برای اقدام قانونی بمراجع صالحه اعلام دارند وزیر داد گستری -
رونوشت برای استحضار بکانون وکلاء ارسال میگردد.

وزیر داد گستری دکتر محمد باهری

آگهی

آقای ابوالحسن امامی نمی‌نی و کیل پایه یک داد گستری مقیم اردبیل طبق دادنامه شماره ۴۲/۲ داد گاه انتظامی وکلاء داد گستری آذربایجان به توبیخ با درج در روزنامه رسمی و مجله کانون محکومیت یافته است.
دادستان انتظامی وکلاء داد گستری آذربایجان
زین العابدین زاخی

آگهی

آقای سید محمد مستوفی وکیل پایه ۱ داد گستری طبق حکم شماره ۱۰۳۱۴ داد گاه ۴۲/۵/۲۰ انتظامی قضایت به توبیخ با درج در روزنامه رسمی و مجله کانون محکومیت یافته است.
از طرف دادستان انتظامی وکلاء داد گستری
روحانی سراجی